

Kostnadsdekkende studieavgift

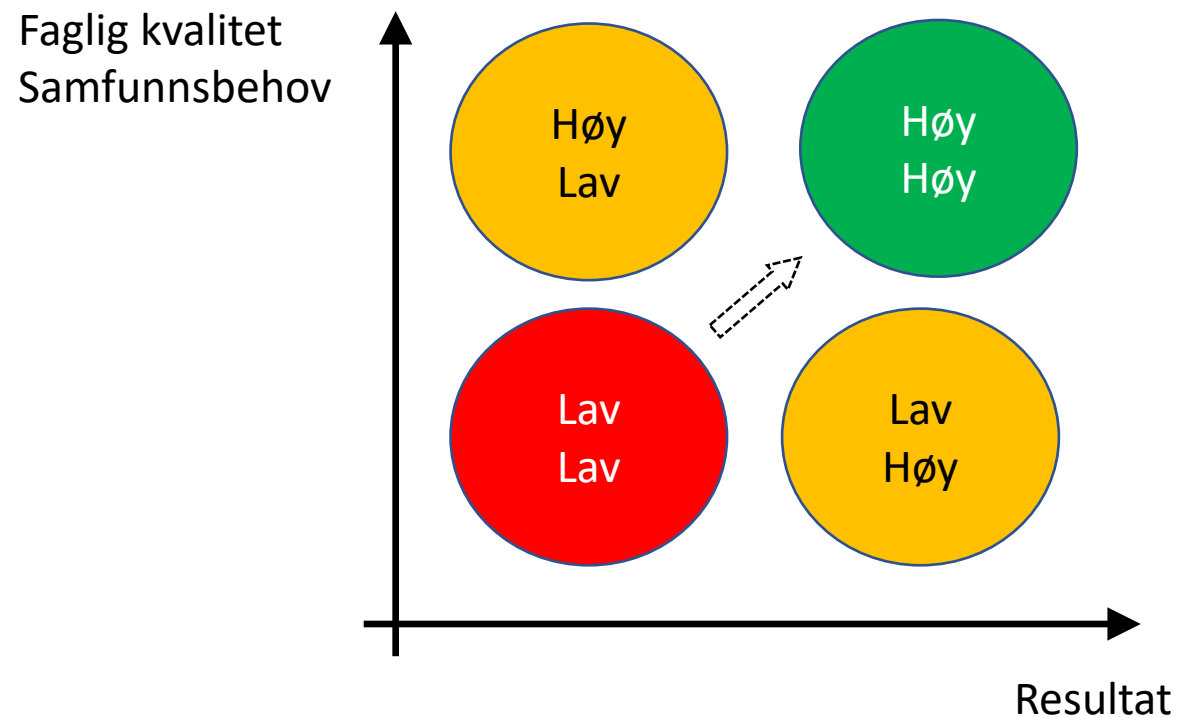
Per Arne Skjelvik
Økonomi- og analysesjef

Kostnader

- Hvorfor er det viktig å vite kostnadene for utdanning?
- Hva er kostnadene for utdanning?
- Innføring av kostnadsdekkende studieavgift
- TDI-modellen
- Hva gjør vi fremover?

Hvorfor er det viktig å vite kostnadene for utdanning?

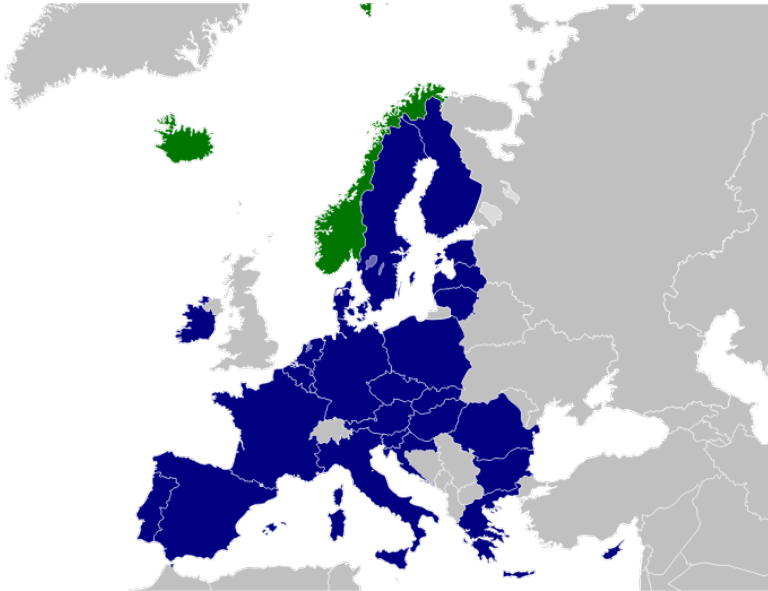
- For å følge lover og regler
- For å prioritere de beste utdanningstilbudene – kvalitet vs kostnad

Hva er kostnadene for utdanning?

- Totale kostnader = Direkte kostnader + Indirekte kostnader
 - **Direkte kostnader** kan enkelt knyttes til gjennomføring av et spesifikt utdanningstilbud (for eksempel lønn til undervisningsressurser)
 - **Indirekte kostnader** kan ikke knyttes til et spesifikt utdanningstilbud (for eksempel lønn til økonomisjefen)
- Gjennomsnittskostnad
 - Totale kostnader dividert med antall produserte enheter (for eksempel antall studiepoeng)
- Grensekostnad (marginalkostnad)
 - Kostnadene ved å produsere en ytterligere enhet (for eksempel en ekstra student)

Innføring av studieavgift for studenter fra land utenfor EØS og Sveits

Bakgrunn

- Regjeringen har innført studieavgift for studenter som kommer fra **land utenfor EØS og Sveits**.
- Dette innebærer at universitetene og høyskolene skal kreve studieavgift fra studenter utenfor EØS-området og Sveits **fra og med høstsemesteret 2023**.
- Avgiften skal **minimum dekke kostnadene** til utdanningsinstitusjonen og vil gjelde for nye studenter.

Studieavgiften (UHR)

- UHRs beregningsgruppe sammen med to medlemmer fra UHRs økonomigruppe ble bedt om **å foreslå en modell for beregning av studieavgift** for de studentgruppene som blir omfattet av ny ordning.
- Gruppen skulle spesielt vurdere om enten TDI-modellen, departementets finansieringskategorier for studieplasser, eller andre beregningsmodeller bør anbefales.

Studieavgiften (BOTT)

- BOTT-institusjonene satte samtidig ned et utvalg med ett medlem fra hver institusjon.
- Omtrent samme mandat og tidsperspektiv som UHR-gruppen.
- Utvalget fikk i oppdrag å presentere forslag til utregningsmodell som kunne benyttes for å fastsette pris på studieavgift for den berørte studentgruppen.
- Utvalget så på allerede eksisterende modeller, hovedsakelig TDI-modellen og Finansieringskategoriene.
- **Gruppene foreslo i praksis tilnærmet samme modell.**

Finansieringskategoriene

- Kan brukes nå
- Enkle å forvalte
- Forutsigbare
- Ulike priser på ulike typer studieprogram, men samme type studieprogram vil ha samme pris på tvers av sektoren
- Unngår taktisk prising i sektoren

- Viser imidlertid ikke de reelle kostnadene
- Finansieringskategoriene til KD vil bli endret med ny finansieringsmodell

TDI-modellen

- En kostnadsmodell – ikke en prismodell
- God modell for å finne reelle kostnader
- Finner kostnader for studieprogram
- Dekker KDs krav om at man minimum må kunne dekke kostnadene i beregning av studieavgift
- Modellen har vært anvendt for forskning i mange år og er godt innarbeidet
- Forenklet og forbedret TDI-modell som inkluderer undervisning er utviklet i 2023

- TDI-modellen vil gi kostnadsvariasjoner mellom institusjonene
- Mer administrativt arbeid for å finne kostnadene enn det vil være ved å ta i bruk finansieringskategoriene

Hva ble anbefalt?

- Bruk finansieringskategoriene i 2023 og 2024
- Vurdere å bruke TDI-modellen fra 2025

Slik regnet vi (UHR)

- Ser på sektoren samlet
- **Utdanning er forskningsbasert**
- Totale kostnader utdanning = Total bevilgning
- Dvs alle kostnader fordeles til studieprogram
- Dvs studiepoeng (HE = heltidsekvivalent) er **eneste** kostnadsdriver
- Korrigerer bevilgningen / trekker fra noen kostnader:
 - stipendiater/sentre/museum/indirekte kost BOA
- **(1) Totale kostnader utdanning = Total bevilgning (korrigert)**

Slik regnet vi (UHR)

- Bruker KDs finansieringskategorier (100% sats = sats basis / 60%)
- **(2) Beregner sektorens samlede uttelling (HE) med KDs finansieringskategorier (100% sats)**
- Totale kostnader (1) er **10%** høyere enn samlet uttelling (2)
- Denne residualen forklarer manglende kostnadsdekning med kategoriene
- **Totale kostnader pr studiepoeng (HE) = KDs 100% sats + 10%**

Slik regnet vi (UHR)

- Kategori A – 500.000
- Kategori B – 380.000
- Kategori C – 260.000
- Kategori D – 180.000
- Kategori E – 160.000
- Kategori F – 130.000

Satsar for ein tildelt studieplass og resultatbasert utteljing for studiepoeng og kandidatar i 2023 (tal i kroner)

Kategori	Utdanning	Studieplass-tildeling	Resultatbasert utteljing		
			Studiepoeng (60-studiepoengseining)	Kandidat (enkel utteljing)	Kandidat (dobbel utteljing)
A	Kliniske utdanningar o.a.	273 250	149 450	113 550	227 100
B	Utøvande musikkutdanning, arkitektur- og designutdanningar o.a.	206 100	114 600	85 700	171 400
C	Realfag på høgare grads nivå o.a.	140 150	76 450	56 700	113 400
D	Samfunnsvitskaplege og humanistiske fag på høgare grads nivå, grunnskulelærerutdanning, enkelte kostnadskrevjande helsefag- og faglærerutdanningar, praktiske mediefag	98 400	55 600	42 800	85 600
E	Helsefag-, lærar- og realfagsutdanningar på lågare grads nivå	84 550	45 200	34 700	69 400
F	Teorifag og sosialfaglege utdanningar på lågare grads nivå	70 600	38 200	28 900	57 800

TDI-modellen

- **T**otale kostnader = **D**irekte kostnader + **I**ndirekte kostnader
- TDI-modellen er **en felles nasjonal totalkostnadsmodell** som synliggjør direkte og indirekte kostnader
- Modellen (regnearket) brukes for å finne de indirekte kostnadene pr **kostnadssted**, fordele disse til **kostnadsbærerne** og beregne tilhørende satser for å belaste prosjekter/programmer med indirekte kostnader basert på **kostnadsdrivere**

Ny og bedre modell TDI-modell

- Arbeidsgruppe (UHR) har utarbeidet en forenklet og forbedret TDI-modell
 - **Enklere** modell (regneark)
 - Forskning og undervisning håndteres i **samme** modell
 - Modellen viser **alle** kostnadssteder og kostnadsbærere

UiO :

TDI-modell
KOSTNADSFORDELING

KOSTNADER

- Regnskap
- Lønn
- Årsverk
- Areal
- Studenter

SATSER for indirekte kostnader pr:

- time undervisning
- time forskning
- studiepoeng

BEREGNING - FORDELING AV INDIREKTE KOSTNADER FRA KOSTNADSSTEDER TIL KOSTNADSBÆRER

Indirekte kostnader før fordeling		Museum trekkes ut først			Trinn 1			Trinn 2			Trinn 3			Indirekte kostnader etter fordeling	
Kostnadssted	Kostnad	Trinn 0	Nøkkel	Kostnad	Trinn 1	Nøkkel	Kostnad	Trinn 2	Nøkkel	Kostnad	Trinn 3	Nøkkel	Kostnad	Kostnadsbærer	Kostnad
Fakultet og senter	261 095 406	Fakultet og senter	100,0 %	261 095 406	Studenter	50,0 %	130 547 703	Undervisning	94,0 %	122 738 505				Studenter	130 547 703
					Vitenskapelig	50,0 %	130 547 703	Forskning	6,0 %	7 809 198				Undervisning	122 738 505
														Forskning	7 809 198
Bibliotek	42 904 067	Museum	0,0 %	-	Studenter	60,0 %	25 742 440	Undervisning	94,0 %	16 135 040				Museum	-
		Bibliotek	100,0 %	42 904 067	Vitenskapelig	40,0 %	17 161 627	Forskning	6,0 %	1 026 587				Studenter	25 742 440
														Undervisning	16 135 040
														Forskning	1 026 587
Forskningsadm	15 366 858	Museum	0,0 %	-	Forskning	100,0 %	15 366 858							Museum	-
		Forskningsadm	100,0 %	15 366 858										Forskning	15 366 858
Studieadm	70 986 424	Studieadm	100,0 %	70 986 424	Studenter	100,0 %	70 986 424							Studenter	70 986 424
IKT	95 811 507	Museum	0,0 %	-	Arbeidsplass	50,0 %	47 905 753							Museum	-
		IKT	100,0 %	95 811 507	Studenter	50,0 %	47 905 753							Arbeidsplass	47 905 753
														Studenter	47 905 753
ØKHR	48 510 985	Museum	0,0 %	-	Arbeidsplass	100,0 %	48 510 985							Museum	-
		ØKHR	100,0 %	48 510 985										Arbeidsplass	48 510 985
Eiendom	231 434 556	Eiendom	100,0 %	231 434 556	Arbeidsplass	35,5 %	82 051 876	Studenter	60,0 %	5 936 695	Undervisning	94,0 %	3 721 046	Arbeidsplass	82 051 876
					Studenter	5,5 %	12 790 439	Vitenskapelig	40,0 %	3 957 796	Forskning	6,0 %	236 750	Studenter	12 790 439
					Bibliotek	4,3 %	9 894 491	Øvrig areal	54,7 %	126 697 750	Studenter	7,2 %	9 083 426	Studenter	5 936 695
											Vitenskapelig	92,8 %	117 614 323	Undervisning	3 721 046
														Forskning	236 750
														Studenter	9 083 426
														Undervisning	110 578 784
														Forskning	7 035 540
Øvrig felles	24 851 956	Museum	0,0 %	-	Studenter	7,2 %	1 781 728	Undervisning	94,0 %	21 690 196				Museum	-
		Øvrig felles	100,0 %	24 851 956	Vitenskapelig	92,8 %	23 070 228	Forskning	6,0 %	1 380 032				Studenter	1 781 728
														Undervisning	21 690 196
														Forskning	1 380 032
Sum	790 961 759			790 961 759			790 961 759			307 371 798			121 572 119		790 961 759

Arbeidsplass	23 %	178 468 615
Forskning	4 %	32 854 965
Undervisning	35 %	274 863 570
Studenter	39 %	304 774 609
Museum	0 %	-
Sum	100 %	790 961 759

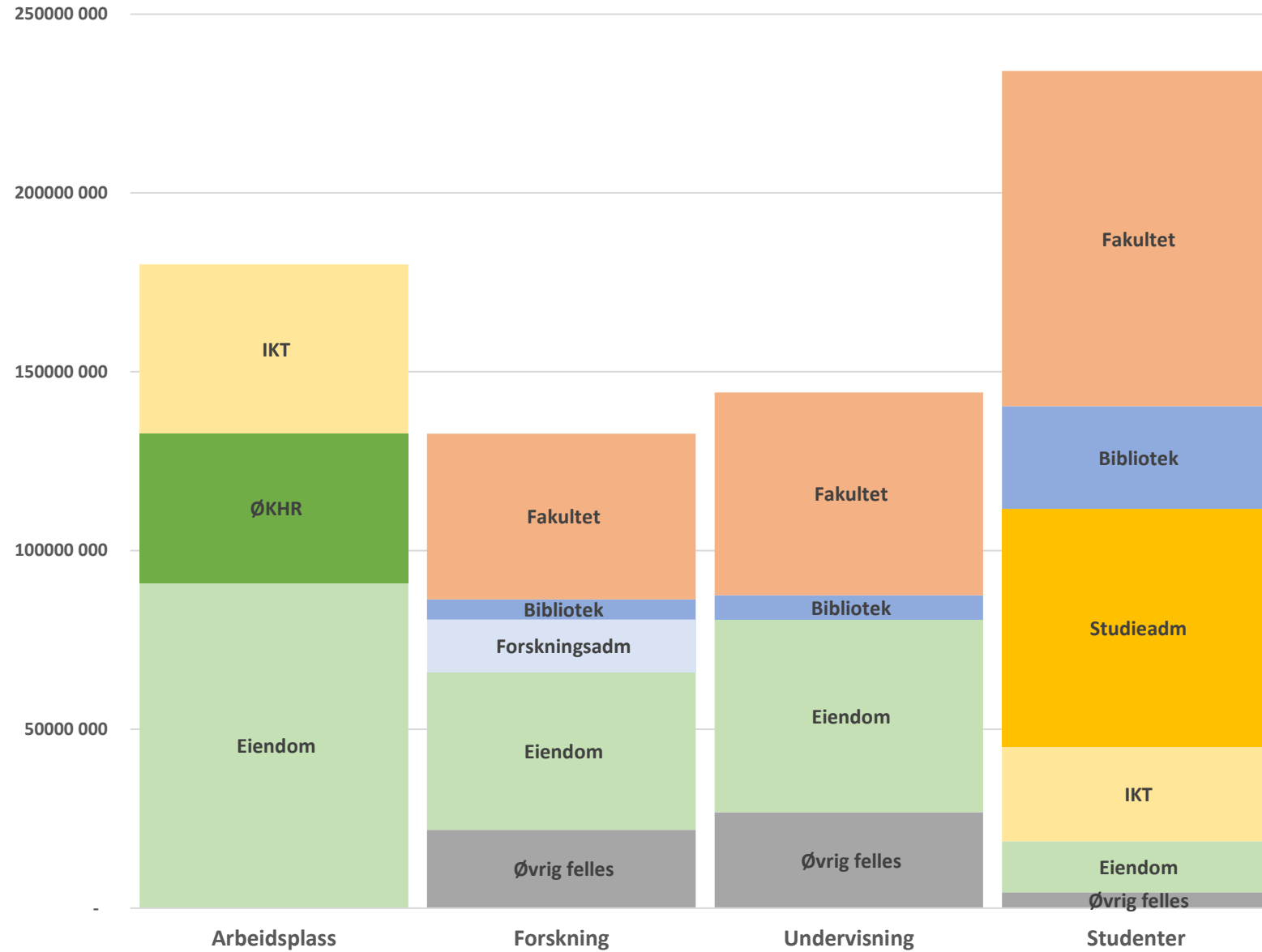
Arbeidsplass	2022
Indirekte kostnader	181 346 275
Kostnadsdriver vitenskapelige årsverk + teknisk støtte	887
Sats pr årsverk	204 449
Sats pr time	126

Forskning	2022
Indirekte kostnader	135 967 930
Kostnadsdriver alle forskningsårsverk (BOA + BFV)	355
Sats pr forskningsårsverk	382 577
Sats inkludert arbeidsplass	587 026
Sats pr time	361

Undervisning	2022
Indirekte kostnader	167 697 416
Kostnadsdriver undervisningsårsverk	488
Sats pr undervisningsårsverk	343 924
Sats inkludert arbeidsplass	548 373
Sats pr time	337

Studenter	2022
Indirekte kostnader	287 417 508
Kostnadsdriver studenter (HE = 60 studiepoeng)	7 669
Sats pr student	37 478
Sats pr studiepoeng	625

Kostnadsbærere / steder

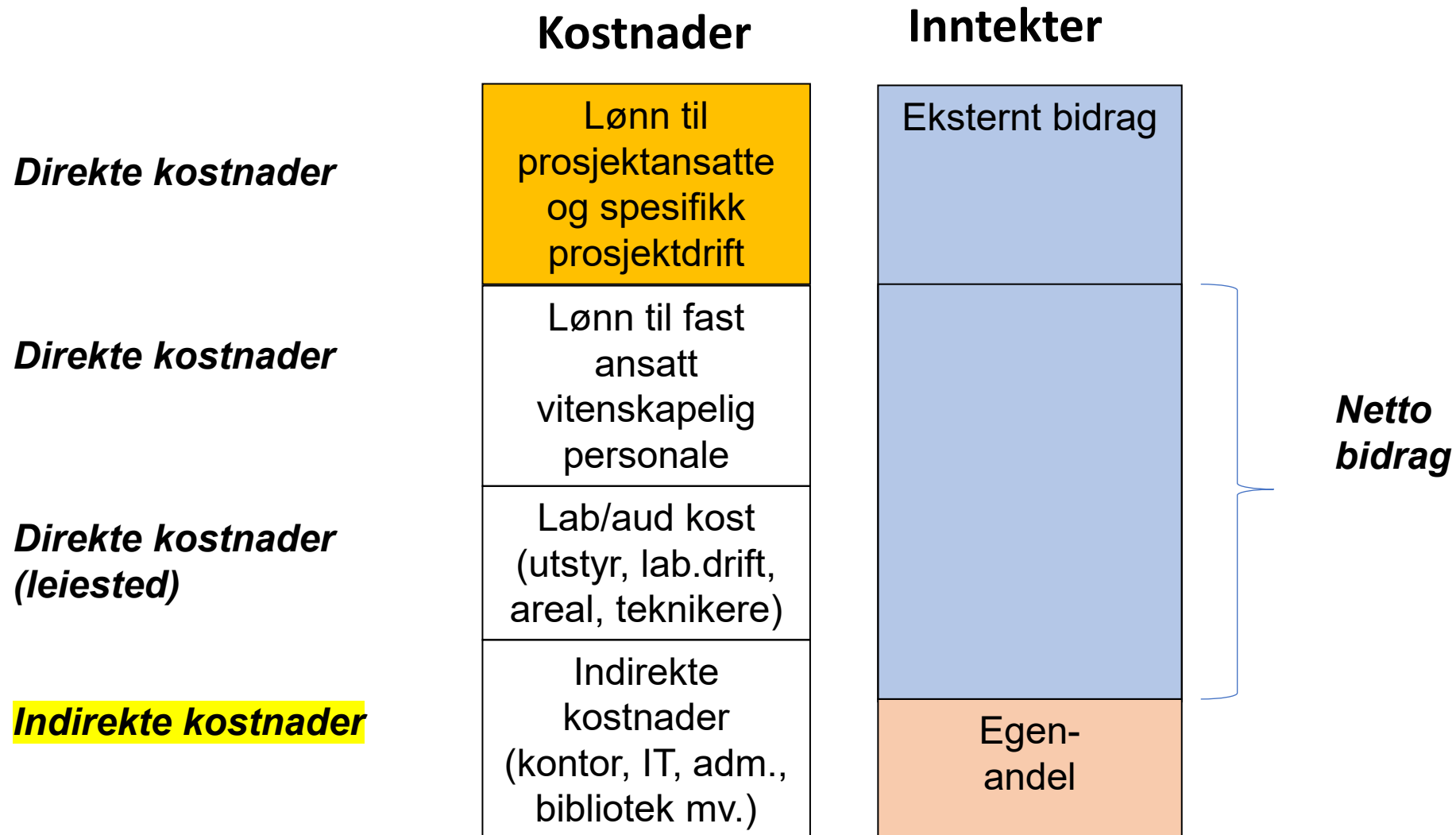

Andel	26 %	19 %	21 %	34 %
Sats pr time/sp	128	343	320	511

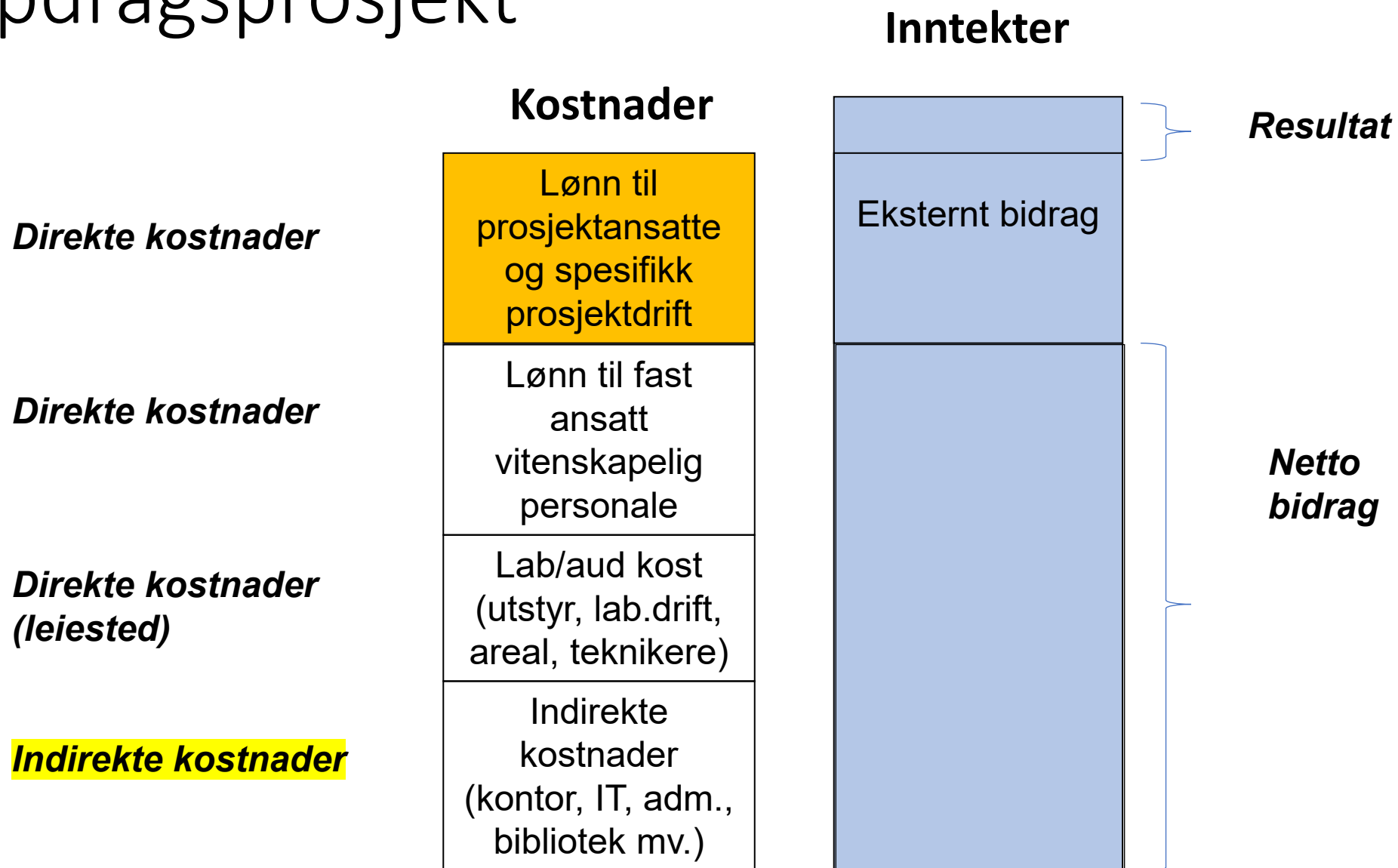
Hvordan bruke TDI-modellen?

- TDI-modellen gir kun **satser** for å beregne **indirekte** kostnader
- I tillegg må de **direkte** kostnadene beregnes
- Dette gjelder både budsjett og regnskap
- Dette gjelder alle typer prosjekter/aktiviteter
- Dette gjelder både forskning og undervisning
- Dette gjelder uavhengig av finansiering

Bidragsprosjekt

Oppdragsprosjekt

Hvordan bruke TDI-modellen

Totale kostnader =

+ direkte kostnad pga prosjektet (innleie, reiser, forbruk mm)

+ direkte kostnad ansatte (timeforbruk * timelønn)

+ direkte kostnad leiested (forbruk * **sats**) ← Leiestedsmodell

+ indirekte kostnad ansatte (timeforbruk * **sats**) ← TDI-modell

+ indirekte kostnad studenter (studenter * **sats**) ← TDI-modell

Hva er de totale kostnadene for utdanning?

- TDI-modellen gir satsene for indirekte kostnader – OK men...
- Hvordan tar vi med **leiested** (undervisningslokaler, spesialrom)?
- Hvilken **arbeidstid** tar vi med – både undervisning- og forskningstid?
- Hvordan håndterer vi **campusbaserte** studier vs **samlingsbaserte** vs **nettbaserte**?
- Hvordan håndterer vi **videreutdanning** vs **etterutdanning**?
- Hvilket **nivå** skal vi se på?
 - UH-sektoren
 - Institusjon
 - Fakultet/Institutt
 - Studieprogram
 - Emne
 - Kurs

Hva med markedet for utdanning?

- En totalkostnadsmodell gir et «riktig» kostnadsbilde
- Hva gjør vi om «de andre» har lavere priser?
- Skal vi konkurrere på «like vilkår»?
- Skal samme tilbud koste det samme overalt?
- Er det greit å se på grensekost istedenfor gjennomsnittskost?
- Er det greit å prise seg strategisk?
- Er det greit å subsidiere enkelte områder?

Hva gjør vi fremover?

- KD forventer at sektoren selv utarbeider modell/metode for totale kostnader.
- Det betyr at vi ikke skal fortsette med KDs satser
- Det betyr at vi må kombinere den nye TDI-modellen med omforente retningslinjer for beregning av totale kostnader?
- Kanskje ikke et nytt regneark – men enkle føringer?
- Avventer oppstart fra UHR – noen som vil være med?